

Interview med skoleleder Kirsten Birkving

Elevernes trivsel i folkeskolen skal forbedres

Langt de fleste elever trives i folkeskolen, men mange klager over støj og dårligt indeklima og enkelte over mobning. Det går ud trivslen og dermed også over indlæringen. Flere skoler forsømmer at undersøge elevernes trivsel, selv om de er forpligtet ifølge loven. Det er uværdigt, siger Kirsten Birkving, medlem af formandskabet for Skolerådet.

Af Christian Blomgreen

Hvad betyder trivsel for kvaliteten af folkeskolen?

Trivsel er helt afgørende for, om eleverne lærer det, de skal og gerne mere. Det gælder ikke kun for børn, det er også en grundbetingelse for voksne, hvis de skal præstere. Derfor skal både de fysiske og psykiske forhold være i orden og i balance, hvis indlæringsvæksten skal være optimal. Langt de fleste børn har det heldigvis godt, men der findes en række trivselsproblemer, som vi bliver nødt til at gøre noget ved.

En del skoler har ikke gennemført de lovpligtige evalueringer af undervisningsmiljøet? Ved I hvorfor, og hvad betyder det for skolerne?

Det er rigtigt, at der stadig er et mindretal af skolerne, der ikke evaluerer undervisningsmiljøet, selv om de ifølge loven er forpligtet til at gøre det. Det er bekymrende og uværdigt, og det er rent menneskeligt ikke i orden. Det er desværre et tegn på, at en del skoler ikke tager deres ansvar alvorligt. De skal i gang med at lave undervisningsmiljøundersøgelser nu. Der er ingen undskyldning for ikke at gøre det.

Hvordan undersøger man elevers trivsel?

Ifølge loven skal alle skoler minimum hvert tredje år lave en undervisningsmiljøundersøgelse. Her skal de blandt andet undersøge, om det er nemt at få støtte og hjælp i hverdagen, og hvordan lys, varme, ventilation og rengøring på skolen fungerer. Vi mener, at det er en undersøgelse, man bør lave hvert år, så man hele tiden ved, hvordan det står til med trivslen.

Hvilke problemer er der helt konkret?

Rigtig mange elever og lærere fortæller, at de er plaget af støjforurening. Det bliver man nødt til at sætte ind over for. Selv om der længe har været fokus på mobning, føler en lille procentdel sig mobbet i folkeskolen, og det er selvsagt et alvorligt problem, som går ud over trivslen. Vi kan også se, at der findes en del elever med adfærds-, kontakt- og trivselsproblemer (AKT, red.) blandt det mindretal, der mistrives og har problemer i skolen. Andelen af elever med AKT-relaterede problemer er steget markant de sidste årtier. Disse elever skal der tages særligt hånd om, og vi bliver nødt til at udarbejde metoder, der hjælper de elever.

Hvordan kan man fremme elevernes trivsel?

Vi er nødt til systematisk at finde løsninger på, hvordan vi kan skabe mere trivsel, for eksempel gennem mere ro i timerne. Måske skal vi lade os inspirere af Singapore, hvor læreren altid er den første i klasselokalet. Han eller hun tager simpelthen imod eleverne, når de skal have undervisning. Derfor er lokalet hele tiden styret og ledet, hvorimod der godt kan herske "Fluernes Herre-tilstande" i pauserne i en dansk skole. Det betyder, at mange frikvarterkonflikter kommer med ind i timerne. Kan vi få fjernet uroen, vil det give en enorm effekt på både trivslen og kvaliteten af undervisningen.

Hvad er succeskriteriet?

Alle skal trives. Det er jo mennesker og sjæle, vi arbejder med, og alle er lige vigtige i den danske folkeskole. Derfor er målet, at 100 procent skal svare, at de trives i folkeskolen. Det er muligt, at det ikke er realistisk at nå, men vi kan ikke forsvare at arbejde for et andet mål.

Du er selv skoleleder på en skole i Kokkedal. Hvad har I gjort på Egedalsskolen for at forbedre trivlsen?

Vi laver en undersøgelse hvert år, som vi følger på alle niveauer. To gange om året kigger vi på alle elever og ligger planer for dem, der mistrives. Det er ingen hemmelighed, at det kræver rigtig meget opmærksomhed og mange ressourcer. Når vi kigger på fraværsprocent og faglig udvikling er det ikke svært at identificere dem, der ikke har det godt. Det er langt sværere at løse problemerne, for man skal skræddersy en løsning til den enkelte elev. Men der er ingen vej udenom.

Om Kirsten Birkving

- Skoleleder på Egedalsskolen i Kokkedal
- Uddannet lærer (1983)
- Medlem af Skolerådets formandskab og Gymnasierådet